

تحلیل روند سیادت سادات از زمان پیامبر (ص) تا قرن اخیر در ثبت احوال ایران

تاریخ دریافت: ۹۸/۱۰/۲۳

تاریخ پذیرش: ۹۸/۱۱/۲۴

کد مقاله: ۲۳۸۹۲

رامین حاجی امیری^۱

چکیده

یکی از پیامدهای اجتماعی ظهور اسلام، شکل‌گیری طبقه‌ای به نام سادات^۲ در جامعه اسلامی بود. با گسترش اسلام در سرزمین‌های دیگر، سادات از شرق تا غرب عالم اسلامی پراکنده شدند و به عنوان گروهی محترم و منتفذ مورد توجه قرار گرفتند. سیادت یک نوع شرافت معنوی است و به معنی بزرگی و عظمت است. سیادت به خاطر عظمت پیامبر اسلام (ص) در دودمان آن حضرت وجود دارد و اجداد او تا جد اعلای ایشان (هاشم) را شامل می‌شود. سیادت سادات با روش تحلیل علمی و بر اساس اسناد تاریخی و باستان‌شناختی امری مسلم است. در کشور ایران نیز از زمان تأسیس سازمان ثبت احوال کشور با وضع قوانین مختلف بر ترویج و حفظ و حراست از سیادات سادات که از لحاظ جغرافیایی در کشور ایران در استان‌های شمالی مانند: آذربایجان غربی و شرقی، مازندران، اردبیل، زنجان، کهگیلویه و بویراحمد و گیلان اکثریت آنها متمرکز می‌باشند این امر صورت پذیرفت. در اجرای تبصره ۵ ماده ۲۰ قانون ثبت احوال مصوب سال ۱۳۵۵ ذکر کلمه سیادت در اسناد سجلی ساداتی که سیادت آنان در اسناد سجلی پدر و یا جدپدری مندرج باشد و یا سیادت آنان با دلایل شرعی ثابت گردد الزامی گردید، البته با گذشت زمان تغییراتی ناچیز در این رابطه با اجرای قوانین و بخشنامه‌های جدید صورت پذیرفت که در متن مقاله به آنها اشاره خواهد شد. در رابطه با روش تحقیق و جمع‌آوری مطالب در رابطه با موضوع، پژوهش حاضر توصیفی و تحلیلی بر مبنای مطالعات اسنادی و کتابخانه‌ای با استفاده از کتب، مقالات، مراجعه به سایت‌های مرتبط با موضوع تحقیق، مطالعه بخشنامه‌ها و آئین‌نامه‌های سازمان ثبت احوال کشور، مشاوره با صاحب‌نظران از جمله: ائمه جمعه و مراجع دینی و مدرسین حوزه علمیه و با تعمق و اندیشه راجع به آنها به تحلیل پژوهش پرداخته شد.

واژگان کلیدی: اسلام، سیادت، سادات، ثبت احوال، ایران

۱- دانشجوی ترم آخر دکتری جغرافیای برنامه ریزی شهری، کارمند اداره ثبت احوال آستارا، مدرس دانشگاه محقق اردبیلی،

Rh.amiri@iau-astara.ac.ir